25/03/2022

Π. Παυλόπουλος: «Η Εθνεγερσία του 1821 αποδεικνύει την διαχρονική βιωματική σχέση των Ελλήνων με την Ελευθερία»

/ Γνώμες

Προκόπης Παυλόπουλος: Και μόνον ο όρος «Εθνεγερσία» τεκμηριώνει, αμαχήτως, ότι το Έθνος των Ελλήνων, με υπερτρισχιλιετή Ιστορία που «σφυρηλατήθηκε» στην βάση της Ελληνικής Γλώσσας, επαναστάτησε το 1821 κατά του βάρβαρου και αιμοσταγούς οθωμανικού ζυγού και έγραψε το έπος της θεμελίωσης του Νεότερου Ελληνικού Κράτους, του πρώτου Έθνους-Κράτους στην τότε Ευρώπη. Η σχέση του Έθνους των Ελλήνων με την Ελευθερία ήταν, είναι και θα παραμείνει στο διηνεκές βιωματική, κατά κυριολεξία δε

υπαρξιακή

Αγία Λαύρα, 25.3.2022

Μιλώντας στην Αγία Λαύρα, κατά τις εκδηλώσεις του Δήμου Καλαβρύτων για την Επέτειο της έναρξης της Εθνεγερσίας την 25η Μαρτίου 1821, ο τέως Πρόεδρος της Δημοκρατίας και Επίτιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Προκόπιος Παυλόπουλος επισήμανε, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

«Τιμούμε σήμερα εδώ, στο εμβληματικό Εθνικό Ιστορικό Τοπόσημο και Ιερό Λίκνο της Εθνεγερσίας του 1821 την επέτειο της «έκρηξης» της Επανάστασης του Έθνους των Ελλήνων εναντίον του βάρβαρου και αιμοσταγούς οθωμανικού ζυγού, την 25η Μαρτίου 1821. Επανάστασης, η οποία οδήγησε στην δημιουργία του Νεότερου Ελληνικού Κράτους, του πρώτου Έθνους-Κράτους στην τότε Ευρώπη.

Ταυτοχρόνως διακηρύσσουμε, urbi et orbi, ότι η σχέση του Έθνους των Ελλήνων με την Ελευθερία ήταν, είναι και θα παραμείνει στο διηνεκές βιωματική. Αυτή η βιωματική -«υπαρξιακή», κατ' ουσία, αφού συνδέεται αρρήκτως με την υπεράσπιση της αξίας τους και της ανάπτυξης της προσωπικότητάς τους, διαχρονικώς- σχέση των Ελλήνων με την Ελευθερία έχει τις ρίζες της στις απαρχές της εμφάνισης και δημιουργίας του ελεύθερου και «ατίθασου» Αρχαίου Ελληνικού Πνεύματος, κατά τον 6ο αιώνα π.Χ. Έκτοτε, και αδιαλείπτως, εμείς, οι Έλληνες, πορευόμαστε ιστορικώς στους «δρόμους της Ελευθερίας» του Αρχαίου Ελληνικού Πνεύματος.

Αυτοί δε οι «δρόμοι της Ελευθερίας», τους οποίους άνοιξε και διήνυσε το Αρχαίο Ελληνικό Πνεύμα στην πορεία προς την κορύφωση της δημιουργίας του -που διαμόρφωσε και την ανεκτίμητη «παρακαταθήκη» του για το μέλλον του Ευρωπαϊκού Πολιτισμού- οδήγησαν και στην τελική σύνθεση της πεμπτουσίας της Ελευθερίας, περίπου όπως την προσλαμβάνουμε και σήμερα. Δηλαδή μιας Ελευθερίας, η οποία αποτελεί στην εποχή μας την βασική, θεσμική και πολιτική, αντηρίδα της Αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας, ως μέσου πολιτειακής οργάνωσης που της παρέχει τις πιο αξιόπιστες εγγυήσεις για την ακώλυτη άσκηση των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Αυτή την πεμπτουσία της Ελευθερίας -και, συνακόλουθα, της Αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας, ως εγγύησης της Ελευθερίας- υπερασπίσθηκαν, πριν και κυρίως μετά την Εθνεγερσία του 1821, οι αγωνιζόμενοι Έλληνες. Και πάνω της θεμελίωσαν τα πρώτα Ελληνικά Συντάγματα, ακόμη και όταν δεν είχε ιδρυθεί το Νεότερο Ελληνικό Κράτος, κάτι το οποίο επισυνέβη το 1830, με το Πρωτόκολλο

του Λονδίνου. Επιπλέον το Έθνος των Ελλήνων, το οποίο δημιουργήθηκε εδώ και πάνω από 3.000 χρόνια, «ακουμπώντας» ιδίως στην στέρεη βάση της Ελληνικής Γλώσσας, εξεγέρθηκε κατά του βάρβαρου και αιμοσταγούς οθωμανικού ζυγού το 1821. Εξ ου και η Επανάσταση του 1821 φέρει όλα τα χαρακτηριστικά της «Εθνεγερσίας» η οποία, όπως τονίσθηκε, οδήγησε και στην δημιουργία του πρώτου Έθνους-Κράτους στην τότε Ευρώπη.

Α. Η Ελληνική Γλώσσα υπήρξε όχι μόνο το μέσο επικοινωνίας ενός Λαού ή και ενός Έθνους γενικότερα. Αλλά το όργανο διαμόρφωσης της Παιδείας, η οποία βρίσκεται στον πυρήνα του Ελληνικού Πολιτισμού, από την γέννησή του ως την σύγχρονη εξέλιξή του, λόγω του ότι, σύμφωνα με τις επόμενες σκέψεις, η Ελληνική Γλώσσα συνέβαλε καθοριστικώς στην δημιουργία του Έθνους των Ελλήνων.

Όλα αυτά έχουν ως αφετηρία το επιστημονικώς ακραδάντως τεκμηριωμένο γεγονός, ότι η δύναμη της Ελληνικής Γλώσσας, ως μέσου επικοινωνίας των συμβιούντων σε οργανωμένη κοινωνία ανθρώπων, είναι τέτοια μέσα στον χρόνο, ώστε βασίμως μπορούμε να δεχθούμε πως δεν είναι τόσο το σύνολο των επιμέρους Λαών στην Αρχαιότητα, οι οποίοι συνδέθηκαν ιστορικώς μεταξύ τους ως Έλληνες, που δημιούργησε την Ελληνική Γλώσσα. Πολύ περισσότερο ήταν η Ελληνική Γλώσσα, όπως προέκυψε από την σύνθεση των επιμέρους διαλέκτων της, εκείνη η οποία συνέδεσε, σταθερά και σε βάθος, μεταξύ τους τους Έλληνες και οδήγησε στην μετέπειτα ενότητα των Ελλήνων.

Ενότητα η οποία οδήγησε από τότε στην «γέννηση» του Έθνους των Ελλήνων. Ενός Έθνους που η γλώσσα του, ομιλούμενη ουσιαστικώς δίχως διακοπή μέσα στον χρόνο, του επιτρέπει να διατηρεί, αδιαλείπτως, μια σταθερή «ισορροπία». Δοθέντος ότι, μέσω αυτής, οι «κεντρομόλες» ενωτικές για τον «εθνικό πυρήνα» δυνάμεις παραμένουν σταθερά πολύ περισσότερες και πολύ πιο ισχυρές από τις, ενδεχομένως, «φυγόκεντρες».

Β. Ο μέγιστος των ιστορικών Θουκυδίδης είναι, δίχως αμφιβολία, ο πιο κατάλληλος για ν’ αποδείξει αυτή την μεγάλη αλήθεια, αν αναλογισθούμε το μεγαλείο και την «αυθεντία» του έργου του.

Συγκεκριμένα ο Θουκυδίδης, στην εισαγωγή των «Ιστοριών» του, καταγράφει το γεγονός ότι για πρώτη φορά ενώθηκαν οι Έλληνες κατά την προετοιμασία και την διεξαγωγή του Τρωϊκού Πολέμου. Καθώς και ότι τα Ομηρικά Έπη, η Ιλιάδα και η Οδύσσεια, μάλλον είναι το κυριότερο πρώτο παράδειγμα της γλωσσικής και πολιτισμικής ενότητας του τότε Ελληνικού Κόσμου, γραμμένα σε μίαν ιδιαίτερη Ελληνική Γλώσσα, προϊόν σύνθεσης διαφόρων, συγγενών μεταξύ τους, διαλέκτων

πάνω σε Ιωνική βάση. Επιπλέον, αυτές οι βάσεις μας παρέχουν, ακόμη και σήμερα, επαρκείς εξηγήσεις για την σταθερή συνέχεια της Ελληνικής Γλώσσας.

Στο ίδιο, κατά βάση, συμπέρασμα κατέληξε στις μέρες μας ο μεγάλος νομπελίστας Ποιητής μας Οδυσσέας Ελύτης, με τους εξής στίχους από το ποίημά του «Άξιον Εστί» (Ενότητα «Τα Πάθη»):

«Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική,
το σπίτι φτωχικό στις αμμουδιές του Ομήρου.
Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου στις αμμουδιές του Ομήρου».

Χρήσιμο είναι να παρατεθεί το απόσπασμα των «Ιστοριών» (Ι,1.3.1-1.3.4), όπου με τρόπο «λακωνικό», πλην σαφή, ο Θουκυδίδης αποδεικνύει πως η Ελληνική Γλώσσα ήταν εκείνη, η οποία έθεσε τις βάσεις για την δημιουργία του Έθνους των Ελλήνων.

«Οἱ δ᾽ οὖν ὡς ἕκαστοι Ἕλληνες κατὰ πόλεις τε ὅσοι ἀλλήλων ξυνίεσαν καὶ ξύμπαντες ὕστερον κληθέντες οὐδὲν πρὸ τῶν Τρωικῶν δι᾽ ἀσθένειαν καὶ ἀμειξίαν ἀλλήλων ἀθρόοι ἔπραξαν. ἀλλὰ καὶ ταύτην τὴν στρατείαν θαλάσσῃ ἤδη πλείω χρώμενοι ξυνεξῆλθον.»

Κατά την μετάφραση του Ελευθερίου Βενιζέλου, με δικό του τίτλο «Το όνομα Ελλάς»:

«Οπωσδήποτε τα διάφορα ελληνικά φύλα, επί των οποίων το όνομα των Ελλήνων, λόγω κοινότητος της γλώσσης, εξηπλώνετο διαδοχικώς από μίαν περιφέρειαν εις άλλην, έως ότου επεξετάθη ακολούθως επί του συνόλου των, δεν έκαμαν καμμίαν κοινήν επιχείρησιν πριν από τα Τρωικά, ένεκα αδυναμίας και ελλείψεως αμοιβαίας επικοινωνίας. Άλλωστε, και την εκστρατείαν ακόμη κατά της Τροίας τότε μόνον επεχείρησαν από κοινού, όταν είχαν ήδη αποκτήσει αξιόλογον εμπειρίαν της θαλάσσης.»

Γ. Στο απόσπασμα αυτό ο Θουκυδίδης επιβεβαιώνει και προεκτείνει, σε παρελθόντα χρόνο, όσα είχε διαπιστώσει ο προγενέστερός του, «Πατέρας της Ιστορίας», Ηρόδοτος στις δικές του «Ιστορίες» (Θ, 8. 144,2) για την συμβολή της Ελληνικής Γλώσσας στην διαμόρφωση του Έθνους των Ελλήνων. Συγκεκριμένα, στην απάντησή τους οι Αθηναίοι θεωρούν «ντροπή» και «αίσχος» μια τέτοια υποψία για πολλούς λόγους, κυρίως όμως διότι: «Αὖτις δὲ τὸ Ἑλληνικόν, ἐὸν ὅμαιμόν τε καὶ ὁμόγλωσσον, καὶ θεῶν ἱδρύματά τε κοινὰ καὶ θυσίαι ἤθεά τε ὁμότροπα, τῶν προδότας γενέσθαι Ἀθηναίους οὐκ ἂν εὖ ἔχοι». («Επιπλέον δε είμαστε Έλληνες, με κοινό αίμα και γλώσσα, κοινούς βωμούς, κοινές θυσίες και

παρεμφερή ήθη και έθιμα, πράγμα που σημαίνει ότι αν προδίδαμε όλα αυτά θα ήταν ντροπή και αίσχος για τους Αθηναίους»).

Είναι δε εδώ χαρακτηριστικό το ότι οι Αθηναίοι, κατά τον Ηρόδοτο, δεν κατέφυγαν στο επιχείρημα ότι οι υποψίες των Σπαρτιατών ήταν αβάσιμες λόγω της πάγιας αντίθεσης της Αθήνας προς τους Πέρσες. Αλλά προτίμησαν, εντείνοντας τις ενδείξεις ότι υφίσταται ήδη -και προ πολλού- Έθνος Ελλήνων, ν' αναδείξουν την οιονεί «ιερή» προσήλωσή τους στο «όμαιμον» και, κατ' εξοχήν, στο «ομόγλωσσον».

Δ. Η ιστορική διαδρομή του Έθνους των Ελλήνων, αφότου αυτό διαμορφώθηκε εδώ και 3.000 χρόνια -στην βάση της θεμελιώδους της σχέσης του με την Ελληνική Γλώσσα, κατά τον Θουκυδίδη- δείχνει, με αμάχητα τεκμήρια, ότι η σχέση των Ελλήνων με την Ελευθερία είναι, κυριολεκτικώς, βιωματική. Ειδικότερα, αρχής γενομένης κατ' εξοχήν από τους Μηδικούς Πολέμους -από τον Μαραθώνα, τις Θερμοπύλες και την Σαλαμίνα- οι Έλληνες ουδέποτε ανέχθηκαν να ζήσουν υπό καθεστώς κατάκτησης και δουλείας.

Και όταν ακόμη η Ελλάδα κατακτήθηκε, όπως κατά την περίοδο του οθωμανικού ζυγού από το 1453 ως το 1821, οι Έλληνες πάντα αγωνίζονταν για την αποτίναξη της ξένης κατοχής και ουδέποτε συμβιβάσθηκαν, έστω και καθ' υποφοράν, με την κατακτητική καταπίεση ή και βαρβαρότητα. Κατά γενική, λοιπόν, αναγνώριση παγκοσμίως, οι Έλληνες υπήρξαν, είναι και θα παραμείνουν Έθνος και Λαός της Ελευθερίας.

Υπ' αυτό, λοιπόν, το πρίσμα, η σχέση των Ελλήνων με την Ελευθερία είναι, κατά τα προμνημονευόμενα, βιωματική. Με την έννοια ότι οι Έλληνες μόνον ελεύθεροι -και, άρα, μέσα σε καθεστώς αντίστοιχης δημοκρατικής διακυβέρνησης και ανάλογης συμμετοχής «στα κοινά», δια της ακώλυτης άσκησης των κατάλληλων πολιτικών δικαιωμάτων- μπορούν να υπερασπισθούν την αξία τους και ν' αναπτύξουν ελεύθερα την προσωπικότητά τους.

Πολλώ μάλλον, όταν στην σύγχρονη εποχή έχουν την «πικρή» εμπειρία των, έστω και «παρενθετικών», δικτατορικών περιόδων, οι οποίες στοίχισαν ακόμη και τμήματα του Εθνικού μας Κορμού. Έτσι εξηγείται και το γεγονός ότι στους Έλληνες η ποιο «οικεία» μορφή οργάνωσης και εφαρμογής των θεσμών της Αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας είναι η Κοινοβουλευτική, ως προς τον πυρήνα της, Δημοκρατία.

Ε. Έχει, βεβαίως, υποστηριχθεί -από μικρή, είναι αλήθεια, μερίδα μελετητών, οι

οποίοι δεν διαθέτουν συνολική εικόνα τόσο της ιστορικής πορείας των Ελλήνων όσο και της πεμπτουσίας της Εθνεγερσίας του 1821- ότι οι Έλληνες, μετά την Επανάσταση κατά του οθωμανικού ζυγού και την ίδρυση του Νεότερου Ελληνικού Κράτους, το 1830 με το Πρωτόκολλο του Λονδίνου, έδωσαν μεγαλύτερη σημασία στην Ισότητα από την Ελευθερία, θέλοντας να διασφαλίσουν πρωτίστως τα δικαιώματα που εγγυώνται την «πρόσβαση» στην Ισονομία και στην Ισοπολιτεία.

Και προς την κατεύθυνση αυτή επικαλούνται την «μαρτυρία» ορισμένων συνταγματικών και νομοθετικών κειμένων της εποχής εκείνης, τα οποία όμως προσεγγίζουν και επιλεκτικώς αλλά και αποσπασματικώς. Η αλήθεια είναι εντελώς διαφορετική: Τόσο πριν αλλά και κατά την διάρκεια της Εθνεγερσίας του 1821, όσο και από την ίδρυση του Νεότερου Ελληνικού Κράτους και επέκεινα, πρώτιστος στόχος των Ελλήνων υπήρξε τότε η κατάκτηση της Ελευθερίας αρχικώς.

Και, στην συνέχεια, η εμπέδωσή της, και ως προς τον τρόπο της πολιτειακής τους οργάνωσης και ως προς την άσκηση των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Όμως η Ελευθερία «συνυπάρχει», οιονεί εκ φύσεως, με την Ισότητα, υπό την έννοια ότι η πραγματική Ελευθερία μπορεί να γίνει πράξη μόνο μέσα σε συνθήκες βεβαίως αναλογικής -και όχι ισοπεδωτικής- Ισότητας. Ήτοι μέσα σε συνθήκες ίσης μεταχείρισης ουσιωδώς όμοιων καταστάσεων αλλά και άνισης μεταχείρισης ουσιωδώς ανόμοιων καταστάσεων.

Και αντιστρόφως: Η ανισότητα είναι, οιονεί εξ ορισμού, «εχθρός» της Ελευθερίας, αφού ευχερώς καταλήγει στην επικράτηση του ισχυρού έναντι του ανισχύρου, κατ’ αποτέλεσμα δε στην επικράτηση της ισχύος έναντι του Δικαίου. Από τ’ ανωτέρω συνάγεται ότι οι Έλληνες, διαχρονικώς, ουδέποτε ιεράρχησαν την Ισότητα ως κατάσταση που προηγείται, ως προς τον Άνθρωπο, έναντι της Ελευθερίας. Κατ’ ακρίβεια, προέταξαν πάντοτε την Ελευθερία ως «υπαρξιακή» αρχή, η οποία προϋποθέτει την εφαρμογή της αρχής της Ισότητας στην πράξη για να καταστεί δυνατή, στο ακέραιο, η ακώλυτη άσκηση των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

ΣΤ. Μια παράθεση ορισμένων κειμένων πριν από την Εθνεγερσία του 1821 και μετά από αυτήν αρκεί για να καταδείξει, σε ό,τι αφορά έστω και αυτή την ιστορική διαδρομή των Ελλήνων, την προαναφερόμενη σχέση μεταξύ Ελευθερίας και Ισότητας. Συγκεκριμένα:

1. Στην ψυχή των αγωνιζόμενων Ελλήνων, ως την ευόδωση της Εθνεγερσίας, «φώλιαζε» πάντα ο «Θούριος» του Ρήγα Φεραίου, που διερωτάτο:

«Τί σ’ ὠφελεῖ νὰ ζήσεις καὶ νά ‘σαὶ στὴ σκλαβιά;»

Όπως επίσης -και κατ’ εξοχήν- η κατάληξη:

«Καλύτερα μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωή
παρὰ σαράντα χρόνια σκλαβιὰ καὶ φυλακή».

2. Προεχόντως, η «Προειδοποίησις εις τας Ευρωπαϊκάς Αυλάς της Μεσσηνιακής Γερουσίας -ή Συγκλήτου- μετά την απελευθέρωση της Καλαμάτας, την 23η Μαρτίου 1821, δεν συνιστά μια απλή ανακοίνωση της έναρξης της Εθνεγερσίας του 1821.

Η χρήση του όρου «Προειδοποίησις» δεν ήταν, κάθε άλλο, τυχαία. Διότι από αυτό τούτο το κείμενό της προκύπτει πως ο βασικός στόχος σύνταξης και κοινοποίησής της «extra muros» ήταν, κατά κύριο λόγο, να καταστεί σαφές προς την Ευρώπη ότι η Επανάσταση του 1821 σήμαινε την απόφαση των Ελλήνων να κατακτήσουν την Ελευθερία τους με κάθε τρόπο, ακόμη και με την ζωή τους, δίχως κανένα «πισωγύρισμα».

3. Ένα άλλο χαρακτηριστικό παράδειγμα εν προκειμένω παρέχει το Προοίμιο- ίδιο ακριβώς- των «Προσωρινών Πολιτευμάτων» της Επιδαύρου, του 1822 και του Άστρους, του 1823:

«Το Ἑλληνικὸν ἔθνος, τὸ ὑπὸ τὴν φρικώδη Ὀθωμανικὴν δυναστείαν, μὴ δυνάμενον νὰ φέρῃ τὸν βαρύτατον καὶ ἀπαραδειγμάτιστον ζυγὸν τῆς τυραννίας, καὶ ἀποσεῖσαν αὐτὸν μὲ μεγάλας θυσίας, κηρύττει σήμερον διὰ τῶν νομίμων Παραστατῶν του, εἰς Ἐθνικὴν συνηγμένων Συνέλευσιν, ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, τήν Πολιτικήν αὐτοῦ ὕπαρξιν και ἀνεξαρτησίαν ».

4. Τέλος -και τούτο είναι το πιο πειστικό επιχείρημα για την προσήλωση των Ελλήνων στην Ελευθερία μετά την Εθνεγερσία του 1821 -η «καταξίωση» του πρώτου οριστικού Συντάγματος, του «Πολιτικού Συντάγματος της Ελλάδος», ήτοι του Συντάγματος της Τροιζήνας του 1827, στην όλη συνταγματική μας ιστορία οφείλεται, κυρίως, στις διατάξεις του που κατοχυρώνουν από την μια πλευρά τα «θεσμικά αντίβαρα», τα οποία αποδυναμώνουν την κρατική αυθαιρεσία κατά των πολιτών. Και, από την άλλη πλευρά, τα Θεμελιώδη Δικαιώματα του Ανθρώπου. Ιδίως δε τα Δικαιώματα, τα οποία δεν περιορίζονται στην εφαρμογή της αρχής της Ισότητας στην πράξη αλλά επεκτείνονται, και μάλιστα κυρίως, στην ουσιαστική υπεράσπιση της σφαίρας Ελευθερίας του πολίτη απέναντι στην κρατική αυθαιρεσία.

Διακόσια και πλέον χρόνια μετά την Εθνεγερσία του 1821 το Έθνος των Ελλήνων, εντός και εκτός των συνόρων μας, οφείλει, για λόγους που αφορούν την ιστορική του διαδρομή και την προοπτική του, να ξανασκεφθεί το απαράμιλλο Εθνικό πρόταγμα των Αγωνιστών του 1821 «Ελευθερία ή Θάνατος» με όρους, ταυτοχρόνως, παρελθόντος και μέλλοντος. Ως προς το παρελθόν, η ιστορική απόφαση των Αγωνιστών του 1821 «Ελευθερία ή Θάνατος», ανατρέχοντας στο «νῦν ὑπέρ πάντων ὁ ἀγών» του Παιάνα της Ναυμαχίας της Σαλαμίνας κατά τον Αισχύλο, αναδεικνύει την «βιωματική» σχέση του Έθνους των Ελλήνων με την Ελευθερία.

Και ως προς το μέλλον, υποδεικνύει το Εθνικό μας Χρέος, όταν οι συνθήκες επιβάλλουν την υπεράσπιση της Ελευθερίας μας, υφ' όλες της τις εκφάνσεις. Ιδίως δε τις εκφάνσεις εκείνες που αφορούν την υπεράσπιση των Εθνικών μας Θεμάτων και των Εθνικών μας Δικαίων. Υπεράσπιση, την οποία οφείλουμε να φέρνουμε εις πέρας δίχως ίχνος υποχώρησης ή υπαναχώρησης.

Επιπλέον, το Εθνικό μας Χρέος συμπεριλαμβάνει, χωρίς αμφιβολία, και την υποχρέωσή μας να υπερασπισθούμε την απελευθέρωση του τμήματος εκείνου της Μαρτυρικής Κύπρου, το οποίο τελεί ακόμη υπό τουρκική κατοχή.

Υπενθυμίζοντας, με κάθε τρόπο, προς την Διεθνή Κοινότητα και προς την Ευρωπαϊκή Ένωση –κατ' εξοχήν υπό τις κρίσιμες σημερινές περιστάσεις της εγκληματικής και αντίθετης προς κάθε έννοια του Ανθρωπισμού και του Διεθνούς Δικαίου ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία- ότι η κατάσταση αυτή στην Μαρτυρική Κύπρο είναι όνειδος για την Διεθνή και Ευρωπαϊκή Νομιμότητα. Και εμείς, οι Έλληνες, καθιστούμε σαφές, urbi et orbi και δίχως περιστροφές, ότι όσο η Κύπρος βιώνει τον εφιάλτη της τουρκικής βαρβαρότητας ο Αγώνας της Εθνεγερσίας του 1821 συνεχίζεται!»